

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka («Službeni glasnik BiH», broj: 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka («Službeni glasnik BiH», broj: 96/13 i 89/16) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka («Službeni glasnik BiH», broj: 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2019. GODINU SOCIJALDEMOKRATSKE PARTIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: 03-07-6-307/20
Sarajevo, 28.09.2021. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
1. UVOD.....	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE.....	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA	4
Predmet pregleda i kontrole.....	5
Cilj pregleda i kontrole.....	5
Obim pregleda i kontrole.....	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE.....	5
5. NALAZI I PREPORUKE.....	6
5.1.NALAZI.....	6
5.2. PREPORUKE	14

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine za 2019. godinu.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu, utvrđeno je da je Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine prekršila odredbe člana 4. stav (1), člana 8. stav (1), člana 11. stav (1) i stav (2) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka i člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole finansijskog izvještaja, osim gornjih napomena, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine za 2019. godinu.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja, Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine se finansirala iz sljedećih izvora¹:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	354.622,24	15,51
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	3.860,00	0,17
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	800,00	0,03
4.	Prihodi od imovine (3-c)	145.063,92	6,34
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	8.634,24	0,38
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	1.768.251,10	77,34
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	2.281.231,50	99,78
II	Ostali prihodi i drugo	5.077,20	0,22
	Izvori finansiranja (I+II)	2.286.308,70	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju za 2019. godinu stranka je iskazala rashode u iznosu od 2.287.961,38 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine. Skraćeni naziv stranke je SDP BiH.

Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine upisana je u registar Kantonalnog suda u Sarajevu, Rješenjem broj: R-I-1/99 od 16.03.1999. godine. Rješenjem broj: 065-0-F1-15-000002 od 05.03.2015. godine, Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je upisana u registar Općinskog suda u Sarajevu.

Sjedište političke stranke je u Sarajevu, ulica Alipašina 41.

Lica ovlaštena za zastupanje stranke su Nermin Nikšić, predsjednik stranke i Elvir Karajbić, generalni sekretar.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2019. godinu je Elvir Karajbić.

¹ Podaci iz korigovanog obrasca 3 (izvori finansiranja) godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu, koji je dostavljen dana 26.08.2021. godine.

Prema podacima iz korigovanog obrasca 1-1 (organizaciona struktura političke stranke) godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu², organizacionu strukturu Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine čine:

- Glavni odbor SDP BiH,
- 10 kantonalnih odbora,
- 8 regionalnih odbora,
- 9 gradskih odbora,
- 94 općinska odbora,
- SDP BiH Brčko distrikta BiH,
- Forum žena SDP BiH,
- Forum mladih SDP BiH,
- Forum seniora SDP BiH i
- Forum sindikalnih aktivista.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine za 2019. godinu.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenih zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka.

Obim pregleda i kontrole finansijskog izvještaja Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava, sa posebnim naglaskom na prihode iz budžeta.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju obavila je reviziju i pregled finansijskih izvještaja Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine u periodu od 2004. do 2018. godine, nakon čega su izdati izvještaji o reviziji, odnosno izvještaji o pregledu sa nalazima revizije, mišljenjem revizora i preporukama stranci.

Nakon izvršene revizije finansijskih izvještaja za 2018. godinu, Služba za reviziju je izdala Izvještaj o reviziji sa mišljenjem revizora, nalazima revizije i preporukama stranci da program utroška sredstava sačinjava u formi koja obezbijuje transparentnost planiranog trošenja sredstava, da finansijska sredstva osigurana za finansiranje političke stranke koristi isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom, da vodi evidenciju o priložima, bez obzira na koji način ih ostvaruje, da dobrovoljne priloge u novcu uplaćuje na transakcijski račun glavnog odbora stranke, da ne prima priloge iznad zakonom propisanog limita, da se ne finansira iz izvora koji su političkim strankama zabranjeni, da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima i da obrati pažnju na ispravnost i vjerodostojnost knjigovodstvenih isprava i da uspostavi blagovremene i potpune evidencije o novčanim tokovima, приходima, rashodima i obavezama stranke. Stranci je, takođe, preporučeno da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa njenim podzakonskim aktima, da troškove izborne kampanje finansira sa računa koji prijavi u skladu sa članom 4.4 Izborno zakon BiH, da poštuje računovodstvene propise i da poštuje propise kojima je uređeno blagajničko poslovanje, odnosno uslovi i način plaćanja gotovim novcem.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2019. godinu, utvrđeno je da stranka nije ispoštovala sve preporuke revizije.

---

² Dostavljen dana 26.08.2021. godine.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1. NALAZI

a) Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine prekršila je odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka³.

Uvidom u godišnji finansijski izvještaj za 2019. godinu utvrđeno je da je stranka u 2019. godini ostvarila rashode u ukupnom iznosu od 2.287.961,38 KM.

Analizom Finansijskog plana stranke za 2019. godinu utvrđeno je da plan nije sačinjen na način kojim bi se obezbijedila transparentnost planiranog trošenja sredstava, kao i uporedba ostvarenih troškova sa planiranim.

Uvidom u Finansijski plan za 2019. godinu utvrđeno je da je Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine planirala rashode u ukupnom iznosu od 2.717.000,00 KM, i to: 1) troškove materijala i energije u iznosu od 230.000,00 KM; 2) troškove usluga u iznosu od 500.000,00 KM; 3) plate i ostala primanja zaposlenih u iznosu od 1.200.000,00 KM; 4) troškove amortizacije u iznosu od 105.000,00 KM; 5) finansijske rashode u iznosu od 37.000,00 KM; 6) putne troškove u iznosu od 15.000,00 KM; 7) humanitarne rashode u iznosu od 50.000,00 KM; 8) poreze i doprinose koji ne zavise od poslovnog rezultata u iznosu od 80.000,00 KM; i 9) ostale rashode u iznosu od 500.000,00 KM.

Uvidom u poslovne knjige i finansijski izvještaj, utvrđeno je da je politička stranka ostvarila troškove za koje nije moguće utvrditi da li su planirani, i to: *troškove ugovora o djelu, troškove reprezentacije, stručne publikacije, časopisi, dnevne novine, troškove sitnog inventara i auto guma i troškove prevoza.*

Pregledom finansijskog izvještaja i finansijske dokumentacije, utvrđeno je da je politička stranka sredstva utrošila mimo svog finansijskog plana rashoda za 2019. godinu, kako slijedi:

- Stranka je planirane *humanitarne rashode* prekoračila za 38.847,94 KM. U finansijskom planu stranka je *humanitarne rashode* planirala u iznosu od 50.000,00 KM, dok je iste ostvarila u iznosu od 88.847,94 KM.;
- Stranka nije planirala rashode prethodnih godina, troškove zakupnine poslovnih prostorija i troškove ostalih zakupnina, troškove reklame i propagande, troškove oglašavanja u dnevničkim novinama, troškove održavanja opreme i troškove premije osiguranja.

U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je *rashode prethodnih godina* iskazala u iznosu od 141.294,18 KM, *troškove zakupnine poslovnih prostorija* u iznosu od 152.415,40 KM, *troškove ostalih zakupnina* u iznosu od 19.672,16 KM, *troškove reklame i propagande* u iznosu od 22.550,01 KM⁴, *troškove oglašavanja u dnevničkim novinama* u iznosu od 4.128,61 KM, *troškove održavanja opreme* u iznosu od 27.604,02 KM i *troškove premije osiguranja* u iznosu od 4.696,77 KM.

S obzirom da stranka nije sačinila plan na način kojim bi se obezbijedila transparentnost planiranog trošenja sredstava, kao i uporedba ostvarenih troškova sa planiranim, te da je finansijska sredstva utrošila mimo utvrđenog finansijskog plana za 2019. godinu, prekršene su odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

³ U skladu sa odredbom člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, stranka finansijska sredstva iz člana 3. stav (1) ovog zakona može koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom.

⁴ Stranka je u obrascu 4.1 iskazala troškove reklame i propagande u iznosu od 10.505,02 KM, dok su u obrascu 4.2 iskazani troškovi propagande u iznosu od 12.045,08 KM.

b) Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine prekršila je odredbe člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Politička stranka je tokom 2019. godine bez plaćanja zakupnine koristila poslovni prostor, koji je Općina Ključ dodijelila na korištenje Udruženju žena „Ključki biseri“ Ključ, a udruženje je prostoriju dodijelilo političkoj stranci.

Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je nenovčanu donaciju po osnovu korištenja poslovnog prostora bez naknade prijavila u godišnjem finansijskom izvještaju na obrascu 3-e (nenovčane donacije i računi koje stranka nije imala obavezu da plati) u iznosu od 351,00 KM.

S obzirom da se Udruženje žena „Ključki biseri“ Ključ u toku 2019. godine finansiralo javnim sredstvima u iznosu od 1.000,00 KM⁵, navedena nenovčana donacija političkoj stranci je zabranjena odredbama iz člana 8. stav (1) tačka g) Zakona o finansiranju političkih stranaka⁶.

c) Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine prekršila je odredbe člana 11. stav (1) i stav (2) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu obavljenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja i druge finansijske dokumentacije, utvrđeno je da Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine nije postupala u skladu sa računovodstvenim propisima, nije uspostavila pravilne, potpune i pravovremene evidencije o svojim prihodima, rashodima i obavezama, čime je prekršila odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka. Stranka nije obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu popunila u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka (u daljem tekstu: Pravilnik), čime je prekršila odredbe člana 12. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

(1) Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine nije u roku dostavila obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu u čvrstoj kopiji, čime je prekršila odredbe člana 3. stav (1) Pravilnika.

Stranka je godišnji finansijski izvještaj podnijela putem aplikacije „FI CIK BIH“ dana 31.03.2020. godine, te je dana 06.04.2020. godine dostavila godišnji finansijski izvještaja u čvrstoj kopiji zajedno sa kopijom Završnog računa za 2019. godinu.

Uvidom u dostavljeni godišnji finansijski izvještaj za 2019. godinu, utvrđeno je da stranka nije dostavila sve obrasce finansijskog izvještaja u čvrstoj kopiji, i to: obrazac 3, prilog uz obrazac 3, pojedinačne obrasce 3-a, 3-b, 3-c, 3-d i 3-g, obrazac 4, prilog uz obrazac 4 i pojedinačne obrasce 4.1 i 4.2, na šta joj je u Zahtjevu za dostavljanje dodatne dokumentacije za 2019. godinu ukazano.

Stranka je postupila po zahtjevu, te je dana 07.10.2020. godine dostavila sve obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu.

(2) Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine nije vršila redovni godišnji popis svoje imovine i obaveza, a što je bila obavezna po Zakonu o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine.

Uvidom u poslovne knjige, odnosno analitičke kartice potraživanja od kupaca utvrđeno je da je stranka umjesto početnog stanja potraživanja na pojedinačnim karticama izvršila prenos ukupnog dugovnog i ukupnog potražnog prometa iz prethodne godine, čime je ostvareni promet u toku godine uvećan za iznos prometa prethodne godine. Takav način knjiženja početnog stanja potraživanja nije u skladu sa računovodstvenim propisima i praksom.

⁵ Akt Općine Ključ broj: 01-11-1-227/21 od 02.02.2021. godine.

⁶ U skladu sa odredbom iz člana 8. stav (1) tačka g) Zakona, finansiranje političkih stranaka zabranjuje se sindikatima, uduženjima i drugim neprofitnim organizacijama koje se finansiraju javnim sredstvima bez obzira na iznos sredstava.

Takođe, utvrđeno je da podaci o ukupnim prihodima i rashodima koje je stranka iskazala u godišnjem finansijskom izvještaju za 2019. godinu ne odgovaraju podacima iz poslovnih knjiga i Bilansa uspjeha za 2019. godinu. Stranka je u godišnjem finansijskom izvještaju, kao što je u uvodnom dijelu i navedeno, iskazala ukupne prihode u iznosu od 2.286.308,70 i ukupne rashode u iznosu od 2.287.961,38 KM. U poslovnim knjigama stranka je iskazala ukupne prihode u iznosu od 2.269.978,06 KM i ukupne rashode u iznosu od 2.270.851,06 KM.

(3) Politička stranka u obrascu 2 (pregled prometa svih transakcijskih računa političke stranke) nije iskazala sve transakcijske račune, dok je iskazala šest (6) računa koji su ugašeni prije 2019. godine, čime je prekršila odredbe člana 11. Pravilnika.

- Stranka u godišnjem finansijskom izvještaju nije iskazala račune otvorene kod UniCredit bank dd broj: 3387202238350954 i 3387202238383061, a koji su prema podacima iz Jedinog registra računa u Bosni i Hercegovini u toku 2019. godine bili aktivni.

Stranka je u svom dopisu od 22.04.2021. godine navela da su računi broj: 3387202238350954 i 3387202238383061 neaktivni, ali nije dostavila izvode ili drugu dokumentaciju iz koje bi se utvrdilo da li je u toku 2019. godine ostvaren promet putem navedenih računa. Stranka je uz očitovanje na Preliminarni izvještaj o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu dostavila Potvrdu UniCredit bank dd o zatvaranju računa broj: SJ08-19-8-21-991 od 20.08.2021. godine, u kojoj je navedeno da je na dan 19.08.2021. godine, između ostalih, izvršeno zatvaranje i računa broj: 3387202238350954 i 3387202238383061.

- U obrascu 2 stranka je iskazala račune, koji su prema podacima iz Jedinog registra računa u Bosni i Hercegovini ugašeni prije 2019. godine, i to: račune kod Raiffeisen bank dd broj: 1610300005320446 i 1610450027470340, i račune kod UniCredit bank dd broj: 5514602206359132, 3387202238425062, 5517102243968526 i 5517102236343550. Stranka je u svom dopisu od 22.04.2021. godine potvrdila da su navedeni računi neaktivni.
- Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je u poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju pogrešno iskazala podatke o prometu ostvarenom putem transakcijskog računa broj: 3387202238391015 kod UniCredit bank dd.

Kontrolom prometa izvoda sa transakcijskog računa broj: 3387202238391015 kod UniCredit bank dd utvrđeno je sljedeće: početno stanje na dan 01.01.2019. godine u iznosu od 21.580,07 KM, ukupan promet ulaza u iznosu od 1.706.847,81 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 1.612.120,90 KM i saldo na dan 31.12.2019. godine u iznosu od 116.306,98 KM.

Stranka je obrascu 2 godišnjeg finansijskog izvještaja iskazala sljedeće podatke: početno stanje na dan 01.01.2019. godine u iznosu od 21.580,07 KM, ukupan promet ulaza u iznosu od 105.355,17 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 10.628,26 KM i saldo na dan 31.12.2019. godine u iznosu od 116.306,98 KM.

(4) Stranka je u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala prihode od izdavanja imovine u ukupnom iznosu od 145.063,92 KM, dok je u poslovnim knjigama na kontu 4170-*usluge* iskazala prihode u ukupnom iznosu od 145.052,07 KM.

Kontrolom iskazanih prihoda od imovine utvrđeno je da stranka u korigovanom, obrascu 3-c (prihodi od imovine) godišnjeg finansijskog izvještaja Glavnog odbora SDP BIH upisala brojeve ugovora kojim nije obuhvaćen izvještajni period, što je suprotno odredbama člana 16. Pravilnika. Takođe je utvrđeno da stranka nije pravilno iskazala prihode ostvarene od izdavanja imovine, čime je prekršila odredbe člana 13. i člana 18. Pravilnika.

- U obrascu 3-c stranka je iskazala prihode od izdavanja poslovnog prostora pravnom licu „Pricha“ d.o.o. Sarajevo u iznosu od 2.139,00 KM, što je za 3.565,00 KM manje u odnosu na ugovorenu cijenu zakupa.

Prema podacima iz Ugovora o zakupu poslovnog prostora, ugovor je sklopljen za period od 01.05.2019. do 01.05.2020. godine uz mjesečnu zakupninu u iznosu od 713,00 KM, tj. prihod od zakupnine za period od 01.05.-31.12.2019. godine iznosio je 5.704,00 KM.

- Stranka je u obrascu 3-c prihode od izdavanja imovine koje je koristilo pravno lice „Keen“ d.o.o. iskazala u iznosu od 12.984,00 KM. Prema odredbama ugovora o zakupu zemljišta u sklopu poslovnog prostora, utvrđeno je da je ugovor sklopljen na period od 03.01.2019. do 31.12.2028. godine, te da je mjesečna zakupnina iznosila 1.000,00 KM, odnosno 12.000,00 KM za godinu dana.

- (5) Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine nije u godišnjem finansijskom izvještaju pravilno iskazala prihode iz budžeta, čime je prekršila odredbe člana 13. i 19. Pravilnika.

U korigovanom godišnjem finansijskom izvještaju stranka je iskazala prihode iz budžeta u ukupnom iznosu od 1.768.251,10 KM.

Kontrolom izvoda sa transakcijskog računa stranke i podataka koje su dostavili različiti nivoi vlasti u Bosni i Hercegovini o uplatama sredstava za finansiranje političkih stranaka u 2019. godini, utvrđeno je da stranka nije pravilno iskazala prihode iz budžeta, kako slijedi:

-Stranka u godišnjem finansijskom izvještaju nije iskazala prihode iz budžeta Općine Fojnica. Prema podacima koje je dostavila Općina Fojnica sredstva iz budžeta ove općine u iznosu od 11.294,65 KM su uplaćena Socijaldemokratskoj partiji Bosne i Hercegovine na transakcijske račune broj: 3382402917749961, 1990470072124204 i 3382402516601611. Sredstva su uplaćena na navedene transakcijske račune na osnovu zahtjeva Općinskog odbora SDP BiH Fojnica za uplatu sredstava političkim stranka za 2019. godinu. Stranka je u očitovanju na Preliminarni izvještaj o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu navela da navedeni računi nisu računi Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine.

-Politička stranka je u korigovanom obrascu 3-f (prihodi iz budžeta) godišnjeg finansijskog izvještaja iskazala prihode iz budžeta Općine Ilidža u ukupnom iznosu od 15.940,80 KM. Uvidom u podatke koje je dostavila Općina Ilidža utvrđeno je da su na račun stranke uplaćena sredstva u iznosu od 15.163,00 KM, dok su sredstva u iznosu od 1.166,40 KM uplaćena na ime zakupa poslovnog prostora, tj. iz budžeta Općine Ilidža za stranku je izdvojeno ukupno 16.329,60 KM. Stranka je u obrascu 3-f trebala iskazati cjelokupan iznos sredstava koja su iz budžeta Općine Ilidža doznačena za stranku.

-U obrascu 3-f stranka je iskazala prihode iz budžeta Grada Srebrenika u iznosu od 7.155,95 KM. Uvidom u podatke koje je dostavio Grad Srebrenik utvrđeno je da je iz budžeta ovog grada za Socijaldemokratsku partiju Bosne i Hercegovine izdvojeno ukupno 14.538,14 KM, od čega je 7.155,95 KM uplaćeno na transakcijski račun, a 7.382,19 KM je na osnovu cesije uplaćeno pravnom licu „Fenix AS“ d.o.o. Srebrenik.

Stranka je u poslovnim knjigama prihode iz budžeta Grada Srebrenika evidentirala u manjem iznosu za 7.382,19 KM, dok obaveze prema pravnom licu „Fenix AS“ d.o.o. Srebrenik nisu ni evidentirane u poslovnim knjigama stranke.

- (6) Uvidom u dokumentaciju o ostalim prihodima utvrđeno je da je stranka kao ostale prihode iskazala i prihode u ukupnom iznosu od 210,00 KM po osnovu participacije članova stranke za prevoz, čime je su prekršene odredbe člana 13. i 14. Pravilnika.

Pored navedenog, a uvidom u analitičku karticu 4173-*ostali prihodi* utvrđeno je da je stranka na ovom kontu evidentirala participaciju u iznosu od 97,00 KM, te saldo iz 2018. godine u iznosu od 692,76 KM. Stranka nije dostavila dokumentaciju iz koje bi se nedvosmisleno utvrdilo da je riječ o ostalim prihodima.

- (7) Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine nije uspostavila potpune, pravilne i pravovremene podatke o svojim rashodima, te u obrascima godišnjeg finansijskog izvještaja nije pravilno iskazala rashode, čime je prekršila odredbe člana 7. stav (2) i člana 21. Pravilnika.

- Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine nije uspostavila i vodila analitičke evidencije o troškovima zakupa poslovnih prostorija po mjestu nastanka troška, tj. za svaki organizacioni dio pojedinačno, niti je u godišnjem finansijskom izvještaju u obrascima 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) nižih organizacionih odbora iskazala tačne podatke o troškovima zakupa poslovnih prostorija.

Uvidom u podatke iz godišnjeg finansijskog izvještaja, ugovora o zakupu poslovnih prostorija i podatke koje su dostavili različiti nivoi vlasti, utvrđeno je sljedeće:

1. U pojedinačnim obrascima 4.1 sljedećih organizacionih odbora stranke nisu iskazani troškovi zakupa poslovnih prostorija: GO Banja Luka u iznosu od 23.868,00 KM, GO Prijedor u iznosu od 3.780,00 KM, GO Zenica u iznosu od 555,27 KM, OO Bosanski Petrovac u iznosu od 1.100,00 KM, OO Čapljina u iznosu od 2.808,00 KM, OO Foča-Ustikolina u iznosu od 100,00 KM, OO Kotor Varoš u iznosu od 1.100,00 KM, OO Modriča u iznosu od 2.000,00 KM, OO Novi Grad u iznosu od 3.369,60 KM, OO Novi Grad Sarajevo u iznosu od 8.400,00 KM, OO Novi Travnik u iznosu od 250,00 KM, OO Orašje u iznosu od 2.400,00 KM, OO Centar u iznosu od 1.080,00 KM i OO Donji Vakuf u iznosu od 1.950,00 KM. S druge stranke, stranka je u obrascu 4.1 Glavnog odbora iskazala troškove zakupnine poslovnih prostora u iznosu od 73.739,35 KM, iako Glavni odbor stranke ne koristi prostorije po osnovu zakupa.
2. Na osnovu raspoložive dokumentacije utvrđeno je da je stranka troškove zakupa poslovnih prostorija koje su koristili organizacioni dijelovi stranke iskazala u manjem iznosu u odnosu na ostvarene, i to: GO Mostar u iznosu od 7.000,00 KM, OO Banovići u iznosu od 862,74 KM, OO Busovača u iznosu od 600,00 KM, OO Bužim u iznosu od 1.000,00 KM, OO Čelić u iznosu od 150,00 KM, OO Doboj Istok u iznosu od 150,00 KM, OO Drvar u iznosu od 130,00 KM, OO Foča u iznosu od 140,00 KM, OO Gornji Vakuf-Uskoplje u iznosu od 1.200,00 KM, OO Gradiška u iznosu od 1.500,00 KM, OO Grude u iznosu od 1.000,00 KM, OO Kladanj u iznosu od 1.260,00 KM, OO Kreševo u iznosu od 300,00 KM, OO Livno u iznosu od 900,00 KM, OO Odžak u iznosu od 180,00 KM, OO Olovo u iznosu od 430,00 KM, OO Prnjavor u iznosu od 2.150,00 KM, OO Srebrenica u iznosu od 400,00 KM, OO Žepče u iznosu od 771,00 KM, OO Derвента u iznosu od 261,60 KM, OO Ilidža u iznosu od 194,44 KM, OO Sanski Most u iznosu od 149,75 KM, OO Doboj Jug u iznosu od 280,00 KM i OO Živinice u iznosu od 152,97 KM.

Troškovi zakupa poslovnih prostorija koje su koristili sljedeći organizacioni dijelovi stranke iskazani su u godišnjem finansijskom izvještaju u većem iznosu u odnosu na ugovorenu cijenu zakupa: OO Bugojno u iznosu od 750,00 KM, OO Kiseljak u iznosu od 2.550,00 KM, GO Doboj u iznosu od 295,09 KM i OO Kakanj u iznosu od 635,53 KM.

- Kontrolom troškova iskazanih na kontu 408772-*pomoć mjesnim odborima*, a koje je stranka u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala u okviru Ostalih rashoda, utvrđeno je da stranka nije vodila pravilne evidencije o troškovima, tj. nije troškove evidentirala po vrsti i u iznosu stvarnih troškova, već je sredstva koja je isplatila svojim odborima iskazala na kontu troškova u momentu prenosa sredstava. Ističemo da su u poslovnim knjigama troškovi pomoći mjesnim odborima evidentirani u iznosu od 47.000,00 KM.

Uvidom u pojedinačne odluke i dokumentaciju o isplatama utvrđeno je da je GO Tuzla isplatio sredstva svojim mjesnim odborima u iznosu od 13.600,00 KM, KO Srednjobosanskog kantona je isplatio sredstva opštinskim organizacijama i forumu žena i muškaraca u iznosu od 4.500,00 KM, dok je OO Kalesija isplatio sredstva svojim mjesnim odborima i forumu žena i muškaraca u ukupnom iznosu od 18.600,00 KM. Takođe je utvrđeno da su uz blagajničke naloge isplate KO Srednjobosanskog kantona i GO Tuzla priloženi spiskovi na kojima su navedeni nazivi odbora i

potpisi lica koja su u ime primaoca sredstava primila sredstva, te su priložene pojedinačne odluke o isplati sredstava.

OO Kalesija je sredstva isplatio na osnovu odluka i spiskova za isplatu, a bez blagajničkog naloga isplate. Takođe je utvrđeno da je stranka u poslovnim knjigama evidentirala isplatu sredstava OO Kalesija na ime pomoći mjesnim odborima u iznosu od 4.000,00 KM, a po osnovu Odluke Predsjedništva SDP BiH Kalesija broj: 45/19 od 07.06.2019. godine, iako je evidentno da je prema spisku koji je priložen uz navedenu odluku, mjesnim odborima isplaćeno 4.200,00 KM.

Pored navedenog, uvidom u Odluku KO SDP BiH SBK/KSB o isplati jednokratne novčane pomoći članu Selmiru Mulasmaiću u iznosu od 100,00 KM za organizovanje samostalne izložbe, utvrđeno je da na odluci stoji datum 18.06.2019. godine, dok je u odluci navedeno da je odluka donesena 14.09.2019. godine.

S obzirom da se radi o organizacionim dijelovima političke stranke, stranka je troškove u skladu sa odredbama člana 22. Pravilnika, trebala klasifikovati po vrstama troškova, onako kako su ih ostvarili organizacioni dijelovi kojima su te pomoći isplaćene i iste iskazati po organizacionim dijelovima, koji su primili i utrošili sredstva.

- Kontrolom dokumentacije o humanitarnim rashodima koja je isplatio Gradski odbor Tuzla, koji su iskazani na kontu 4060 u ukupnom iznosu od 29.158,45 KM, utvrđeno je da je ovaj organizacioni odbor sredstva po osnovu pomoći isplaćivao fizičkim licima, mjesnim zajednicama, mjesnim odborima stranke, te učenicima i studentima (sportistima).

Kada je riječ o isplatama pomoći fizičkim licima, sredstva su isplaćivana u iznosima od po 200,00 KM, a po osnovu pojedinačnih zahtjeva fizičkih lica. Sredstva pomoći učenicima i studentima (sportistima) isplaćena su za tri lica u pojedinačnim iznosima od 200,00 KM, odnosno ukupno 600,00 KM. Prilikom isplata sredstava fizičkim licima stranka je trebala voditi računa o odredbama Zakona o porezu na dohodak, te na isplaćena sredstva za koja ne ispunjava uslove za oslobađanje od plaćanja poreza na dohodak, obračunati i platiti porez na dohodak, te pripadajuće doprinose.

Stranka je sredstva koja je isplaćivala svojim mjesnim odborima evidentirala u momentu isplate, bez klasifikacije po vrsti troška i stvarnog iznosa troška. S obzirom da stranka u organizacionoj strukturi nema mjesne odbore, tj. mjesni odbori djeluju u okviru opštinskih/gradskih odbora, u poslovnim knjigama su isplate trebale biti evidentirane na kontu *potraživanja od mjesnih odbora* do momenta dostavljanja računa za utrošena sredstva. Tek po dostavljanju računa za usluge i robe, stranka je troškove trebala evidentirati u poslovnim knjigama i to po vrsti troška i u iznosu stvarnog troška.

- Stranka je u poslovnim knjigama evidentirala rashode prethodnih godina GO Zenica u ukupnom iznosu od 7.008,63 KM, te rashode prethodnih godina Glavnog odbora u iznosu od 94.518,37 KM, što ukazuje da stranka nema pravilne i pravovremene evidencije o svojim troškovima i obavezama.
- Uvidom u dokumentaciju o ostalim rashodima utvrđeno je da je stranka na kontu ostalih rashoda evidentirala gubitak od prodaje transportnog sredstva u iznosu od 4.915,10 KM i troškove poreza na dodatu vrijednost koji je platila po osnovu avansne fakture u iznosu od 5.230,77 KM.

1. Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine ne vodi pomoćnu knjigu osnovnih sredstava niti vrši redovan popis, te tako nema podatke o knjigovodstvenoj vrijednosti osnovnih sredstava, među kojima su i transportna sredstva.

U toku obavljanja pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja, stranka je umjesto analitičkih kartica za prodato transportno sredstvo, a iz kojih bi se utvrdila knjigovodstvena vrijednost prodatog vozila, dostavila zabilješku o obračunu vrijednosti prodatog vozila. Na osnovu navedenog obračuna utvrđeno je da je nabavna vrijednost vozila iznosila 61.273,00 KM, a

ispravka vrijednosti 46.724,63 KM, tj. knjigovodstvena vrijednost u momentu prodaje iznosila je 14.548,37 KM. S obzirom da je stranka vozilo prodala za 12.000,00 KM, ostvarila je gubitak od prodaje u iznosu od 2.548,37 KM, a ne u iznosu od 4.915,10 KM.

2. Kontrolom dokumentacije o ostalim troškovima po osnovu poreza na dodatu vrijednost u iznosu od 5.230,77 KM, utvrđeno je da je stranka po osnovu ugovora o izdavanju imovine primila avans od pravnog lica „Bosna expres“ u iznosu od 36.000,00 KM i izdala račun broj: 70/19 od 14.03.2019. godine, te je u poslovnim knjigama uplatu evidentirala na analitičkoj kartici potraživanja od kupca.

Na kontu 4170-*usluge* stranka je evidentirala prihode u iznosu od 15.384,61 KM, a iste je nakon raskida ugovora stornirala. Isto tako, nakon raskida ugovora stranka je zatvorila karticu potraživanja od kupca, te je prenijela saldo na konto 3280-*ostale kratkoročne obaveze*.

U postupku pregleda utvrđeno je da stranka nije stornirala izdatu avansnu fakturu, u okviru koje je bio sadržan i porez na dodatu vrijednost u iznosu od 5.230,77 KM, već je za iznos od 5.230,77 KM teretila ostale troškove.

Navedeno ukazuje da stranka nije vodila pravilne knjigovodstvene evidencije i da je uplaćeni porez na dodatu vrijednost proknjižila na konto ostalih troškova, iako je bila svjesna da po nerealizovanom ugovoru nema obavezu da plati porez na dodatu vrijednost.

Činjenica da stranka nije vodila računa o svojim finansijskim sredstvima ukazuje da stranka nema uspostavljene interne kontrole kojim bi spriječila pogrešno evidentiranje rashoda, čime je prekršila odredbe člana 11. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka⁷.

- Stranka je u poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju iskazala troškove knjigovodstvenih usluga u iznosu od 20.000,00 KM, odnosno manje za 4.000,00 KM u odnosu na ugovorenu cijenu knjigovodstvenih usluga⁸.
- Uvidom u poslovne knjige i račun dobavljača „Stanić trade“ d.o.o. Sarajevo broj: 19-323-006765 od 15.11.2019. godine utvrđeno je da je stranka nabavku Aparata za kafu u iznosu od 622,00 KM umjesto na kontu osnovnih sredstava ili inventara evidentirala na kontu 4088-*nabavka osnovnih sredstava*.
- Pregledom su utvrđeni nedostaci kod računa dobavljača, koji su knjigovodstvene isprave o nastalim poslovnim događajima⁹.

Stranka je u poslovnim knjigama na kontu 40879-*ostali rashodi* evidentirala račun dobavljača „Infobip“ d.o.o. Sarajevo broj: 153/19 od 09.04.2019. godine u iznosu od 1.521,00 KM. Uvidom u račun utvrđeno je da je na istom navedeno samo usluge bez navođenja podataka o vrsti usluge i periodu u kome su navedene usluge pružene usluge.

- (8) Kontrolom troškova kampanje koje je stranka iskazala na obrascu 4.2 godišnjeg finansijskog izvještaja, utvrđeno je da je stranka u okviru troškova kampanje iskazala i troškove po računima iz 2018. godine.

-Stranka je u poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju za 2019. godinu iskazala troškove po računima „Ligamont“ d.o.o. Lukavac broj: 433-s72018 od 18.09.2018. godine u

---

⁷ Politička stranka dužna je svojim internim aktima urediti sistem unutrašnje finansijske kontrole nad nižim organizacionim dijelovima radi sprečavanja pogrešnog evidentiranja prihoda i rashoda, te zloupotrebe finansijskih sredstava.

⁸ Anex br. 1 ugovora za vršenje računovodstvenih usluga od 29.09.2017. godine kojim je ugovorena cijena usluge 2.000,00 KM mjesečno.

⁹ U skladu sa računovodstvenim propisima, sadržaj knjigovodstvene isprave mora nedvojbeno i vjerodostojno pokazivati vrstu i obim nastale promjene (kupovina, količina, cijena, ukupan iznos), karakter poslovne promjene u knjigovodstveno-tehničkom smislu, tehnička obilježja i sl.

iznosu od 1.649,70 KM i KSC Bugojno za najam dvorane broj: 171-2018 od 12.10.2018. godine u iznosu od 1.170,00 KM.

Na kontu 4015840-*grafička priprema i štampa* stranka je evidentirala i račun dobavljača „Oniki“ d.o.o. broj: 43/2018 od 28.12.2018. godine u iznosu od 4.997,21 KM. Stranka je, zatim, na istom kontu stornirala avansnu fakturu dobavljača „Oniki“ d.o.o. u iznosu od 5.000,00 KM, a da prethodno ista nije bila ni evidentirana, čime je troškove, koje je inače trebala evidentirati u poslovnim knjigama za 2018. godinu, iskazala u manjem iznosu za 5.000,00 KM.

-Uvidom u dokumentaciju o troškovima transportnih usluga iskazanim na kontu 40103, utvrđeno je da je stranka evidentirala troškove usluge prevoza u iznosu od 1.404,00 KM po računu dobavljača d.o.o. „Bukal-trans“ Gradačac broj: 078/2018 od 12.10.2018. godine i usluge čišćenja poslovnog prostora GO Tuzla po računu broj: 135/19 od 29.08.2019. godine u iznosu od 175,50 KM.

- (9) Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja utvrđeno je da politička stranka u poslovnim knjigama nije uspostavila potpune i tačne evidencije o svojim obavezama, te u finansijskom izvještaju nije iskazala stvarno stanje svojih obaveza na dan 31.12.2019. godine, čime je prekršila odredbe člana 24. Pravilnika.

U korigovanom obrascu 5 (obaveze) godišnjeg finansijskog izvještaja koji je dostavljen Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine dana 26.08.2021. godine, Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine iskazala je ukupne obaveze u iznosu od 1.601.668,47 KM, od čega: obaveze po osnovu pozajmica u iznosu od 100.000,00 KM i ostale obaveze u iznosu od 1.501.686,47 KM.

Prema podacima iz poslovnih knjiga, dugoročna razgraničenja i rezervisanja iznosila su 58.072,65 KM, a kratkoročne obaveze stranke 1.653.186,07 KM, od čega tekuće obaveze 1.237.130,21 KM, kratkoročne finansijske obaveze 147.800,00 KM i obaveze za PDV 1.815,81 KM.

Ističemo da je stranka, kao i u godišnjem finansijskom izvještaju za 2018. godinu, za skoro sve obaveze iskazane u obrascu 5.2 (ostale obaveze) u ukupnom iznosu od 1.501.686,47 KM iskazala da su nastale istog dana, tj. 31.12.2019. godine, iako je evidentno da su pojedine obaveze nastale i prethodnih godina.

Na osnovu podataka iz poslovnih knjiga, izvoda otvorenih stavki i druge dokumentacije, utvrđeno je sljedeće:

1. U poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju stranka je iskazala obavezu Glavnog odbora stranke prema pravnom licu „Platinum“ d.o.o. Tuzla na dan 31.12.2019. godine u iznosu od 13.404,34 KM.
Uvidom u Izvod otvorenih stavki na dan 31.12.2019. godine utvrđeno je da obaveze stranke prema pravnom licu „Platinum“ d.o.o. Tuzla iznose od 45.240,04 KM.
Stranka je naknadno, dana 26.08.2021. godine, dostavila kopiju računa dobavljača „Platinum“ d.o.o. Tuzla broj: 400-1704/18 od 31.08.2018. godine u iznosu od 31.835,70 KM, uz obrazloženje da je račun stranci dostavljen tek u 2020. godini, te da je proknjižen u poslovnim knjigama za 2020. godinu.
2. Stranka je u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju za 2019. godinu iskazala obavezu Glavnog odbora stranke prema pravnom licu „Hifa-petrol“ d.o.o. Sarajevo na dan 31.12.2019. godine u iznosu od 13.651,40 KM. Uvidom u Izvod otvorenih stavki na dan 31.12.2019. godine utvrđeno je da obaveze stranke prema pravnom licu „Hifa-petrol“ d.o.o. Sarajevo iznose 15.060,18 KM.

Pored navedenog, utvrđeno je da stranka u poslovnim knjigama ima i iskazane pretplate prema pojedinim dobavljačima, što ukazuje da stranka nema potpune evidencije o svojim rashodima i obavezama.

- (10) Stranka u poslovnim knjigama iskazuje ostala kratkoročna potraživanja u ukupnom iznosu od 33.782,59 KM, a da za ista ne posjeduje dokumentaciju.

Stranka je umjesto dokumentacije o ostalim kratkoročnim potraživanjima, Službi za reviziju dostavila analitičke kartice potraživanja, među kojim je i analitička kartica potraživanja od Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine u iznosu od 12.100,00 KM. Navedeno potraživanje je stranka iskazala po početnom stanju na dan 01.01.2019. godine. U postupku revizije finansijskih izvještaja za 2018. godinu utvrđeno je da stranka nema potraživanja od Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine na dan 31.12.2018. godine.

Isto tako, stranka u poslovnim knjigama iskazuje potraživanja od uposlenih u ukupnom iznosu od 24.291,21 KM, iako se, u skladu sa važećim propisima, ova potraživanja moraju pravdati kroz troškove ili se novac treba vratiti političkoj stranci.

Služba za reviziju je navedeno konstatovala i u Izvještaju o reviziji godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu i postizbornog finansijskog izvještaja-Opšti izbori 2018. godine, te je navela da stranka nema pravilne evidencije o svojim potraživanjima, kao i da kroz duži niz godina na kontu ostalih dugoročnih razgraničenja iskazuje obavezu u iznosu od 46.570,00 KM. Na kontu ostalih dugoročnih razgraničenja ni tokom 2019. godine nije bilo nikakvih promjena.

Troškovi izborne kampanje na prijevremenim izborima za načelnike općina Bosanski Petrovac i Kakanj.

Tokom 2019. godine Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine učestvovala je na prijevremenim izborima za načelnike općina Bosanski Petrovac i Kakanj koji su održani 17.02.2019. godine.

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM¹⁰ po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH. Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je u svrhu izborne kampanje za prijevremene izbore za načelnika Općine Bosanski Petrovac mogla da potroši sredstva u iznosu od 1.999,20 KM, a za prijevremene izbore za načelnika Općine Kakanj sredstva u iznosu od 10.258,50 KM

Prema podacima i dokumentaciji koju je dostavila stranka, utvrđeno je da su troškovi izborne kampanje za prijevremene izbore za načelnika u Općini Kakanj iznosili 2.479,92 KM.

Na osnovu raspoloživih podataka utvrđeno je da su troškovi izborne kampanje za prijevremene izbore za načelnika u Općini Bosanski Petrovac iznosili 3.238,25 KM, što je za 1.239,06 KM više u odnosu na zakonom dozvoljeni limit na troškove kampanje, **čime su prekršene odredbe člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.**

5.2. PREPORUKE

Preporučuje se Socijaldemokratskoj partiji Bosne i Hercegovine da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- ***da sačini program utroška sredstava na način kojim bi se obezbijedila transparentnost planiranog trošenja sredstava, kao i uporedba ostvarenih troškova sa planiranim, te da finansijska sredstva obezbijedena za finansiranje stranke koristi u skladu sa programom utroška sredstava,***
- ***da se ne finansira iz zabranjenih izvora,***

---

¹⁰ Član 15.10 stav (2) propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava tako što se broj glasača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove Narodne skupštine RS i predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, predsjednika i potpredsjednika RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.

- *da vodi poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da vodi potpune, pravovremene i pravilne evidencije o novčanim tokovima, prihodima, rashodima i obavezama, kao pretpostavku za pravilno finansijsko izvještavanje,*
- *da definiše postupke i procedure internih kontrola u vezi sa procesom trošenja finansijskih sredstava stranke,*
- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine dostavlja i popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i*
- *da u svrhu predizborne kampanje troši sredstva u zakonom dozvoljenom iznosu.*

Takođe se preporučuje:

- *da uspostavi i vodi pomoćnu knjigu osnovnih sredstava,*
- *da vrši redovan popis imovine i obaveza u skladu sa računovodstvenim propisima,*
- *da izvrši usaglašavanje obaveza sa dobavljačima i provede odgovarajuća knjiženja u poslovnim knjigama i*
- *da poštuje i druge propise, prevashodno poreske propise.*

KOMENTAR:

U ostavljenom roku, Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine se očitovala na mišljenje revizora i nalaze revizije date u Preliminarnom izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu. Stranka je uz očitovanje dostavila i korigovane obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu, čime je djelimično otklonila nedostatke u popunjavanju finansijskog izvještaja.

Služba za reviziju nije uvažila primjedbe stranke na nalaze revizije o prihodima od iznajmljivanja prostora jer stranka nije dostavila dokumentaciju iz koje bi se utvrdilo da je pravilno iskazala prihode od iznajmljivanja prostora pravnim licima „Pricha“ d.o.o. Sarajevo i „Keen“ d.o.o.. Stranka je dostavila analitičke kartice kupaca „Pricha“ d.o.o. Sarajevo i „Keen“ d.o.o., te je navela da su prihodi od imovine uvećani za iznos poreza na dodatnu vrijednost. Isto tako, a uvidom u analitičke kartice kupaca „Pricha“ d.o.o. Sarajevo utvrđeno je da su navedenom kupcu izdate samo tri fakture, iako je ugovor sklopljen za period 01.05.2019. godine do 01.05.2020. godine. Primjedba stranke na nalaze revizije o troškovima zakupa poslovnih prostora nije uvažena jer stranka nema pravilne evidencije o troškovima zakupa, te iste ne iskazuje na način propisan Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

Služba za reviziju je uvažila sve argumentovane primjedbe stranke i korigovala nalaze revizije date u Preliminarnom izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu.

Šef odsjeka za revizijske poslove, revizor

Sanja Tošović

Šef Službe za reviziju

Mr.sc. Hasida Gušić